

Małgorzata Andrzejczak-Świątek, Tomasz Mosio Zapewnienie bezpieczeństwa w związku z meczami piłki nożnej o charakterze międzynarodowym – europejskie standardy prawne

Unia Europejska w początkowym okresie integracji obejmowała cele i zadania o charakterze *stricte* gospodarczym, realizowana była bowiem w ramach trzech wspólnot: Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali, Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej oraz Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej.

Uchwalenie Jednolitego Aktu Europejskiego w roku 1986 r. rozszerzyło politykę wspólnotową o nowe kierunki¹, jednakże o rzeczywistej reformie odnośnie do zadań Wspólnoty można mówić od momentu uzgodnienia i podpisania w dniu 7 lutego 1992 r. w Maastricht Traktatu o Unii Europejskiej (dalej: TUE)². Traktat powołał do życia Unię Europejską, a także wprowadził założenie, że struktura Unii opiera się na trzech filarach. Pierwszy filar Unii Europejskiej tworzyły Wspólnoty Europejskie (a zatem w ramach pierwszego filaru Unia realizowała m.in. politykę gospodarczą), drugi filar obejmował Wspólną Politykę Zagraniczną i Bezpieczeństwa, natomiast w ramach trzeciego filaru wypełniane były zadania w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych.

Państwa członkowskie Unii jeszcze przed uchwaleniem TUE podejmowały współpracę w zakresie bezpieczeństwa na terenie Wspólnoty. Jednakże traktat ujął poszczególne zadania Unii w ramy prawne, a pogrupowanie ich w filary odpowiadające kierunkom rozwoju pozwoliło usystematyzować cele Unii.

¹ Przede wszystkim Jednolity Akt Europejski wprowadził pojęcie jednolitego rynku jako obszaru bez granic wewnętrznych, na którego terenie zapewnia się swobodny przepływ osób, towarów, kapitału i usług, co bezpośrednio skutkowało koniecznością wprowadzenia zmian prawa wspólnotowego między innymi w obszarze policji i bezpieczeństwa.

² Szerzej m.in. *Wprowadzenie do prawa Wspólnot Europejskich (Unii Europejskiej)*, red. A. Wróbel, Zakamycze 2002 .

Bezpieczeństwo wewnętrzne, wymiar sprawiedliwości oraz współpraca policyjna zostały ujęte w III filarze Unii Europejskiej³.

Traktat lizboński, który wszedł w życie 1 grudnia 2009 r. zniósł wcześniejszy podział na tzw. filary Unii Europejskiej, niemniej jednak bezpieczeństwo w granicach Unii, jak również współpraca międzynarodowa w tym aspekcie do dnia dzisiejszego stanowią jeden z priorytetów w funkcjonowaniu tej organizacji.

Unia Europejska dysponuje szeregiem instrumentów prawnych niezbędnych do realizacji swoich celów i zadań, także w zakresie bezpieczeństwa i współpracy policyjnej państw członkowskich.

W celu wprowadzenia do dalszych rozważań w przedmiotowym temacie należałoby pokrótce scharakteryzować pojęcie źródeł prawa Unii Europejskiej, które to źródła przed wejściem w życie traktatu lizbońskiego stanowiły fundament systemu prawa wspólnotowego.

Źródła prawa unijnego w doktrynie są klasyfikowane jako źródła pierwotne i pochodne. Do źródeł prawa pierwotnego należą przede wszystkim traktaty założycielskie trzech Wspólnot Europejskich, a także TWEA i TUE oraz traktaty o akcesji do Unii Europejskiej. Źródła prawa pochodnego muszą być zgodne z prawem pierwotnym i należą do nich m.in. umowy międzynarodowe zawierane przez WE czy też UE z podmiotami trzecimi, rozporządzenia, decyzje, decyzje ramowe, a także źródła prawa przewidziane w art. 249 TWE oraz art. 161 TEWEA⁴.

Trzeba zatem ustalić, które źródła prawa pochodnego mogą stanowić podstawę prawną działania Unii w dawnym III filarze, a także, które z nich pełnią najistotniejszą rolę, jeżeli chodzi o zapewnienie bezpieczeństwa państw członkowskich Unii oraz całej organizacji podczas imprez sportowych o charakterze ponadnarodowym. Nie sposób bowiem nie zgodzić się z faktem, że organizacja i przebieg tego typu imprez (zwłaszcza w kontekście mistrzostw świata w piłce nożnej w roku 2012, których gospodarzem będzie Polska i Ukraina) wiążą się ze znacznym wzrostem zagrożenia, i to zarówno ze strony różnego rodzaju grup przestępczych, ugrupowań terrorystycznych, jak również z uwagi na zachowania tzw. pseudokibiców.

Na mocy traktatu z Maastricht z 7 lutego 1992 r. zostały wyróżnione następujące źródła prawa wtórnego w ramach III filara Unii Europejskiej.

Należą do nich wspólne stanowiska (określają one stosunek UE do danej kwestii; państwa członkowskie są zobowiązane do ich obrony w ramach organizacji międzynarodowych i podczas konferencji międzynarodowych)⁵, decyzje ramowe (służą zbliżaniu ustaw i rozporządzeń w państwach członkowskich; wiążą państwa członkowskie co do rezultatu; władze krajowe wybierają formy i środki; nie wywołują skutku bezpośredniego)⁶, decyzje (stosowane w każdym innym celu przewidzianym w ramach współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych z wyłączeniem jakiegokolwiek zbliżania ustaw i przepisów w państwach członkowskich; są wiążące; nie wywołują skutku bezpośredniego; Rada UE większością kwalifikowaną podejmuje środki konieczne dla

³ I filar Unii stanowił zakres działań i zadań podejmowanych w ramach Wspólnot Europejskich, II filar natomiast dotyczył w szczególności prowadzenia przez Unię polityki zagranicznej.

⁴ Podział za: M. Ahl, M. Szpunar, *Prawo europejskie*, Warszawa 2005, s. 26 i n.

⁵ Art. 34 ust. 2 pkt a TUE oraz art. 37 TUE.

⁶ Art. 34 ust. 2 TUE.

wdrożenia decyzji na poziomie UE)⁷, konwencje (ich stronami są państwa członkowskie; wchodzi w życie po przyjęciu przez co najmniej połowę państw członkowskich, chyba że konwencja będzie przewidywać inaczej; Rada UE większością 2/3 państw – stron przyjmuje środki implementujące konwencję)⁸.

Nie sposób rozpatrywać zagadnienia europejskich rozwiązań prawnych odnoszących się do zapewnienia bezpieczeństwa podczas imprez sportowych o charakterze ponadnarodowym bez uwzględnienia tzw. systemu Schengen.

Likwidacja kontroli na granicach wewnętrznych państw członkowskich Unii Europejskiej na mocy Układu z Schengen miała nastąpić do 31 grudnia 1989 roku. W związku z tym sygnatariusze zobowiązali się do podjęcia działań na rzecz harmonizacji wewnętrznych przepisów dotyczących zakazów i ograniczeń w ruchu granicznym, a jednocześnie do podjęcia decyzji zapewniających bezpieczeństwo i przeciwdziałających nielegalnej imigracji obywateli spoza Wspólnoty.

Oczywiste jest to, że otwarcie granic wiązało się bezpośrednio ze wzrostem przestępczości na terenach państw członków Układu. Zatem realizacja idei wspólnego rynku wewnętrznego musiała skutkować jednoczesnym podjęciem specjalnych działań w ramach zwiększenia bezpieczeństwa Wspólnoty.

Konwencja wykonawcza do Układu z Schengen rozwinęła postanowienia Układu, a także wprowadziła katalog środków zabezpieczających na granicach zewnętrznych w celu ograniczenia wjazdu na terytorium Schengen osób mogących stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa i porządku publicznego. Oprócz ujednoczenia polityki wizowej na terenie strefy Schengen, wprowadzenia Systemu Informacyjnego Schengen oraz postanowień dotyczących ochrony danych Konwencja określa środki mające ułatwić utrzymanie bezpieczeństwa i porządku publicznego po likwidacji kontroli granicznych. W dziedzinie współpracy policji Konwencja wprowadza dwie nowe szczególne formy międzypaństwowej współpracy, mianowicie obserwację transgraniczną oraz pościg transgraniczny.

Postanowienia Konwencji, zwłaszcza te z zakresu współpracy międzynarodowej policji mają ogromne znaczenie w utrzymaniu porządku na terenie obecnej Unii Europejskiej nie tylko w przypadku organizacji imprez sportowych o charakterze ponadnarodowym, ale ogólnie w kontekście realizacji zasady wspólnego rynku wewnętrznego.

Należy zwrócić uwagę na bardzo istotny zapis Konwencji, zezwalający na tymczasowe przywrócenie kontroli na granicach państwowych. Zgodnie bowiem z art. 2 pkt 2 Konwencji, jeśli wymagają tego porządek publiczny lub bezpieczeństwo narodowe, każda ze stron może, po konsultacji z pozostałymi stronami, podjąć decyzję, że przez ograniczony okres na granicach wewnętrznych mogą być prowadzone krajowe kontrole graniczne, w zależności od sytuacji. W przypadku, gdy porządek publiczny lub bezpieczeństwo narodowe wymagają podjęcia niezwłocznych działań, zainteresowana strona podejmuje niezbędne środki oraz niezwłocznie informuje o tym pozostałe strony⁹.

Z prawa zawieszającego skorzystały dotychczas trzy państwa (Austria, Niemcy, Portugalia), które przywróciły czasową kontrolę na granicach wewnętrznych

⁷ *Ibidem*.

⁸ Opracowano na podstawie *Prawo Unii Europejskiej*, red. A. Łazowski, wyd. 3, Warszawa 2006, s. 276.

⁹ Dz.U.U.E.L 239/19.

w związku z odbywającymi się na ich terenie mistrzostwami w piłce nożnej. Wydaje się zasadne, że również Polska jako organizator Euro 2012 skorzysta z przedmiotowego uprawnienia.

Niezależnie od powyżej przedstawionej kwalifikacji źródeł prawa Unii Europejskiej, z punktu widzenia omawianej problematyki istotne jest odniesienie się do instrumentu prawnego UE, jakim jest Wspólne działanie z dnia 26 maja 1997 roku przyjęte przez Radę na podstawie art. K.3 Traktatu o Unii Europejskiej, dotyczące współpracy w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa¹⁰.

W doktrynie nie jest do końca jasne, jakie skutki prawne rodzą wspólne działania. Co do zasady nie mogą być one utożsamiane ze wspólnymi stanowiskami i nie stanowią źródła prawa na mocy aktów założycielskich Wspólnot. Niektórzy twierdzą, że mają one moc prawną w takim zakresie, w jakim były instrumentami dostosowującymi prawo krajowe do postanowień traktatu z Maastricht. Inni przedstawiciele doktryny uważają z kolei, że wspólne działania mają moc wiążącą, jeżeli było to przewidziane w tym akcie albo jeżeli było to przedmiotem jurysdykcji sądu¹¹.

Zdaniem autorów niniejszej publikacji, moc wiążącą wspólnych działań należy oceniać jako zobowiązanie z kategorii tzw. *soft law*, czyli miękkiego prawa. Jest to zatem instrument prawny o charakterze bardziej politycznym aniżeli prawnym. Jego znaczenie jest jednak o tyle istotne, że zawiera ogólne standardy, które państwa członkowskie zamierzają osiągnąć, sygnalizuje konkretną problematykę, która jest przedmiotem zainteresowania wszystkich stron.

„Wspólne działanie” z 1997 roku zwraca uwagę, iż w następstwie wcześniejszych inicjatyw Unii Europejskiej, szczególnie dotyczących aktów chuligańskich kibiców piłki nożnej, winny zostać podjęte wysiłki w celu rozszerzenia i wzmocnienia współpracy w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa. Jednocześnie w akcie tym zauważa się, że winny zostać przygotowane bardziej szczegółowe regulacje w celu nawiązania współpracy w odniesieniu do wydarzeń w szerszym znaczeniu, tj. zgromadzeń dużej liczby osób z więcej niż jednego państwa członkowskiego, podczas których działania policyjne są przede wszystkim skierowane na utrzymanie porządku publicznego i bezpieczeństwa oraz zapobiegania przestępstwom kryminalnym.

Niniejsze „Wspólne działanie” stanowi również, iż częścią współpracy państw członkowskich jest wymiana informacji o grupach ludzi stanowiących zagrożenie dla porządku publicznego i bezpieczeństwa w różnych państwach członkowskich, jak również oddelegowanie oficerów łącznikowych i współdziałanie między organami centralnymi.

W art. 1 aktu stwierdza się, że jeżeli grupy mogące stanowić zagrożenie dla porządku publicznego i bezpieczeństwa podróżują do innego państwa członkowskiego z zamiarem uczestniczenia między innymi w imprezach sportowych, to państwa członkowskie informują o tym – na żądanie lub z własnej inicjatywy – zainteresowane państwa członkowskie za pośrednictwem organów centralnych. Informacja dostarczana jest na jak najwcześniejszym etapie do wszystkich zainteresowanych państw członkowskich, bez względu na to, czy są to kraje sąsiadujące, a także do państw członkowskich tranzytowych. Informacja winna zawierać jak najwięcej szczegółów dotyczą-

¹⁰ Dz.U.U.E.L.1997.147.1; Dz.U.U.E-sp.19-1-65.

¹¹ Opinię tę podziela P.C. Muller-Graft, *The Legal Basis of the Third Pillar and its Position In the Framework of the Union Treaty*, CMLR 1994 nr 3, s. 509.

cych omawianej grupy (jej składu ogólnego, a także czy jest to grupa agresywna i czy istnieje jakakolwiek możliwość wystąpienia zakłóceń), tras podróży i miejsc zatrzymywania się, środka transportu, wszystkich innych istotnych informacji, wiarygodności informacji.

Wspólne działania są instrumentem prawnym polegającym na zastosowaniu zasady subsydiarności¹². Stąd też art. 2 oraz art. 3 omawianego aktu stanowią, że współpraca państw członkowskich odbywa się poprzez właściwe organy centralne oraz tzw. oficerów łącznikowych.

Państwa członkowskie mogą tymczasowo oddelegować oficerów łącznikowych do innego państwa członkowskiego, które tego wymaga. Oficerowie łącznikowi odgrywają rolę doradczą i pomocniczą; nie posiadają uprawnień i są nieuzbrojeni. Dostarczają informacje i wypełniają swoje obowiązki zgodnie z instrukcjami wydanymi przez macierzyste państwo członkowskie oraz wytycznymi państwa członkowskiego, do którego zostali oddelegowani.

Jeżeli chodzi o wspieranie współpracy państw członkowskich poprzez właściwe organy centralne, to „Wspólne działanie” ustala następujące kroki: prezydencja organizuje co roku wiosną posiedzenie szefów organów centralnych ds. porządku publicznego i bezpieczeństwa w celu omówienia spraw wspólnego zainteresowania, dane szczegółowe dotyczące tych organów centralnych uaktualniane są co roku wiosną za pośrednictwem prezydencji, w celu uzyskania poprawy stanu wiedzy o pozostałych organizacjach szefowie organów centralnych zachęcają do organizowania ćwiczeń, wymiany i szkoleniowych delegacji służbowych.

Jedną z podstawowych ról w zakresie bezpieczeństwa w Unii Europejskiej pełni również Decyzja Rady z dnia 25 kwietnia 2002 r. dotycząca bezpieczeństwa w związku z meczami piłki nożnej o charakterze międzynarodowym¹³.

W preambule decyzji podkreśla się, że w wyniku różnych międzynarodowych i europejskich zawodów oraz znacznej ilości podróżujących kibiców piłka nożna przybiera charakter coraz bardziej międzynarodowy w swej skali. Międzynarodowa skala piłki nożnej czyni niezbędnym zapewnienie bezpieczeństwa w związku z meczami piłki nożnej w sposób wykraczający poza granice kraju. W szczególności do celów zwalczania i zapobiegania przemocą związanej z piłką nożną niezbędna jest wymiana informacji tak, by właściwe władze policyjne oraz władze w państwach członkowskich mogły poczynić odpowiednie przygotowania i odpowiednio zareagować.

Kluczowym unormowaniem zawartym w Decyzji jest utworzenie narodowego punktu informacyjnego o charakterze policyjnym dla piłki nożnej w każdym państwie członkowskim w celu wymiany informacji w odniesieniu do wydarzeń związanych z piłką nożną, a także mając na uwadze niezbędną międzynarodową współpracę policyjną w zakresie meczów piłki nożnej o charakterze międzynarodowym.

Decyzja wymienia konkretne zadania, jakie mają wykonać narodowe punkty informacyjne dla piłki nożnej, m.in.:

- koordynacja oraz ułatwianie wymiany informacji policyjnych w zakresie meczów piłki nożnej o charakterze międzynarodowym. Taka wymiana informacji może również dotyczyć innych organów ścigania przyczyniających się do zachowania

¹² *Ibidem*.

¹³ Dz.U.U.E.L.2002.121.1.; Dz.U.U.E-sp.19-4-237.

- bezpieczeństwa lub prawa i porządku publicznego, zgodnie z podziałem kompetencji w danym państwie członkowskim;
- narodowe punkty informacyjne dla piłki nożnej, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami krajowymi i międzynarodowymi, mają dostęp do informacji obejmujących dane osobowe kibiców stanowiących ryzyko, a także ułatwiają, koordynują lub organizują wdrażanie międzynarodowej współpracy policyjnej w zakresie meczów piłki nożnej o charakterze międzynarodowym;
 - zgodnie z istniejącymi przepisami prawa krajowego, w szczególności z podziałem kompetencji między różne służby i organy w danym państwie członkowskim, narodowe punkty informacyjne mogą być odpowiedzialne za wspieranie właściwych organów krajowych.

W art. 3 Decyzja odnosi się bezpośrednio do kwestii wymiany informacji policyjnej pomiędzy narodowymi punktami informacyjnymi dla piłki nożnej.

Przed wydarzeniem piłkarskim o charakterze międzynarodowym, w jego trakcie oraz po nim narodowe punkty informacyjne dla piłki nożnej zajmują się, na wniosek danego narodowego punktu informacyjnego dla piłki nożnej lub z własnej inicjatywy, wzajemną wymianą informacji ogólnych oraz, zgodnie z warunkami określonymi w ust. 3, danych osobowych. (Dane osobowe mogą być wymieniane zgodnie ze stosowanymi zasadami krajowymi i międzynarodowymi, uwzględniając zasady Konwencji Rady Europy nr 108 z dnia 28 stycznia 1981 r. o ochronie osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych oraz, jeśli jest to właściwe, Zalecenia nr R (87)15 z dnia 17 września 1987 r. Komitetu Ministrów Rady Europy regulującego wykorzystanie danych osobowych w sektorze policji. Takie wymiany następują w celu przygotowania i podjęcia właściwych środków w celu przestrzegania prawa i zachowania porządku w trakcie wydarzeń piłkarskich. Taka wymiana może w szczególności obejmować informacje dotyczące osób, które stanowią lub mogą stanowić zagrożenie dla prawa i porządku oraz bezpieczeństwa.

Informacje ogólne wymieniane w związku z meczami piłki nożnej o charakterze międzynarodowym zawierają informacje strategiczne, operacyjne oraz taktyczne.

Informacje strategiczne to informacje zawierające dane dotyczące wszystkich zagadnień związanych z wydarzeniem, w szczególności odniesienie do ryzyka bezpieczeństwa z nim związanego.

Informacje operacyjne to informacje dostarczające dokładny obraz postępowania w trakcie wydarzenia.

Informacje taktyczne to informacje umożliwiające osobom odpowiedzialnym za operacje podjęcie odpowiednich działań w celu utrzymania porządku i bezpieczeństwa w odniesieniu do danego wydarzenia.

Nie sposób odnieść się w pełni do uregulowań prawnych zawartych w źródłach prawa europejskiego bez omówienia najistotniejszych, jeżeli chodzi o bezpieczeństwo międzynarodowe podczas imprez sportowych, instrumentów prawnych Rady Europy.

Istotną rolę wśród tychże instrumentów prawa odgrywa Europejska Konwencja z dnia 19 sierpnia 1985 r. w sprawie przemocy i ekscesów widzów w czasie imprez sportowych, a w szczególności meczów piłki nożnej¹⁴. Konwencja stanowi instrument prawny Rady Europy i jest ona wyrazem zwrócenia uwagi organizacji o nieprzece-

¹⁴ Dz.U.1995.129.625.

nionym przecież fundamentalnym znaczeniu dla bezpieczeństwa w Europie na zjawisko przemocy w czasie imprez sportowych, zwłaszcza meczów piłki nożnej.

W preambule Konwencji podkreśla się duże znaczenie sportu dla porozumienia międzynarodowego, zwłaszcza ze względu na częstotliwość meczów piłki nożnej między europejskimi reprezentacjami narodowymi i drużynami klubowymi, a także fakt, iż zjawisko przemocy zagraża zasadom wyrażonym w instrumentach międzynarodowego *soft law*¹⁵.

Ponadto, Konwencja zauważa, że zarówno odpowiednie władze państwowe, jak i samodzielne organizacje sportowe ponoszą odrębną i jednocześnie uzupełniającą się odpowiedzialność za zwalczanie aktów przemocy i wybryków widzów, a także zapewnienie bezpieczeństwa podczas organizowanych imprez. Wynika z tego konieczność współpracy w tym zakresie zarówno władzy, jak i organizacji sportowych na wszelkich niezbędnych szczeblach (dotyczy to zatem m.in. szczebla lokalnego, ogólnokrajowego, ale również szczebla międzynarodowego).

Art. 1 Konwencji zawiera normatywne ujęcie celu tejże umowy. Zgodnie z jego brzmieniem, w celu zapobiegania i kontrolowania zjawiska przemocy i wybryków widzów w czasie meczów piłki nożnej strony zobowiązują się, w granicach dopuszczalnych przez ich wewnętrzne ustawodawstwo, do podjęcia działań niezbędnych do realizacji postanowień Konwencji. Ponadto, Strony są zobowiązane stosować postanowienia Konwencji do innych dyscyplin i imprez sportowych z uwzględnieniem ich specyfiki, w ramach których należy obawiać się wystąpienia aktów przemocy i wybryków widzów.

Prawo międzynarodowe opiera się między innymi na zasadzie subsydiarności, zwanej też zasadą pomocniczości. Stąd też Konwencja stanowi, że aby należycie realizować jej cele, konieczna jest przede wszystkim koordynacja działań na płaszczyźnie wewnętrznej. Oznacza to, że strony Konwencji powinny koordynować politykę i działania podejmowane przez organy rządowe i inne instytucje publiczne, w niezbędnych wypadkach poprzez utworzenie stosownego organu koordynującego, dla zapobieżenia aktom przemocy i wybrykom widzów.

Z punktu widzenia rzeczywistej realizacji celów i założeń Konwencji nader ważna jest właściwa współpraca międzynarodowa pomiędzy państwami będącymi jej stronami. Powinna być ona podejmowana zwłaszcza poprzez działalność wspomnianych powyżej narodowych władz sportowych, a także organów wewnętrznych. W art. 4 pkt 2 Konwencji¹⁶ wskazuje się, jakie działania winny być podejmowane w szczególności w ramach współpracy międzynarodowej. Strony Konwencji są na mocy jej przepisów zobowiązane między innymi do zasięgnięcia informacji od organizacji sportowych o wskazanie meczów, w czasie których istniałaby obawa wystąpienia aktów przemocy lub wybryków widzów. Po wskazaniu takiego meczu powinny zostać zorganizowane konsultacje między zainteresowanymi, a także, jeżeli sytuacja tego wymaga, mogą zostać podjęte specjalne środki wykraczające poza postanowienia Konwencji.

Europejska Konwencja w sprawie przemocy i ekscesów widzów w czasie imprez sportowych, a w szczególności meczów piłki nożnej stanowi ogromny walor prawny,

¹⁵ M.in. w Rezolucji (76) 41 Komitetu Ministrów Rady Europy, określanej nazwą: „Europejska karta sportu dla wszystkich”.

¹⁶ Dz.U.1995.129.625.

tym bardziej że oprócz konkretnych unormowań odnoszących się bezpośrednio do zapewnienia bezpieczeństwa w trakcie imprez sportowych zawiera ona swoisty „mechanizm kontrolny”. Na mocy Konwencji został bowiem powołany specjalny organ mający za zadanie nadzorować realizację celów Konwencji. Organ ten nosi nazwę Stałego Komitetu, działa przy Radzie Europy, a każda ze stron Konwencji może być w nim reprezentowana przez jednego lub więcej obserwatorów. Co więcej, każde państwo członkowskie Rady Europy lub inne państwo będące stroną Europejskiej Konwencji kulturalnej może być reprezentowane w Komitecie w charakterze obserwatora.

Powołanie Stałego Komitetu dowodzi, że Rada Europy jako jeden z priorytetów swej działalności traktuje rzeczywiste przestrzeganie unormowań zawartych w umowach międzynarodowych zawieranych przez jej państwa członkowskie.

Konwencja z 1985 roku zawiera uregulowania dotyczące bezpośrednio imprez sportowych, zarówno tych o charakterze narodowym, jak i tych międzynarodowych.

Reasumując powyższe opracowanie, należy podkreślić, że Polska jako jeden z organizatorów Euro 2012 stoi przed szczególnym wyzwaniem – zapewnienia bezpieczeństwa nie tylko własnym obywatelom, ale także uczestnikom mistrzostw z innych państw. Realizacji tego celu służą nie tylko instrumenty prawne Unii Europejskiej, ale również Rady Europy. Warto, by osoby bezpośrednio związane z organizacją imprezy korzystały z unormowań prawnomiędzynarodowych, ujednolicających najistotniejsze kwestie prawne i ustalających wspólne standardy do osiągnięcia.